

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

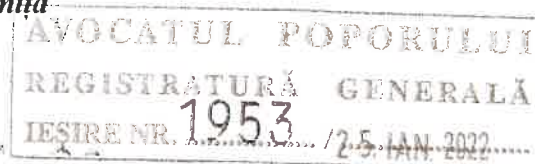
Str. George Vrăcă nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Raluca Dorina Mateas

Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Ialomita

RECOMANDAREA

Nr. ..... *6* ..... din ..... 25. IAN 2022 .....

Ca urmare a apariției în presa scrisă online (independentonline.ro), în data de 16 noiembrie 2021 a unui articol intitulat “Se întâmplă la Căzănești. Tânără cu probleme psihice, lăsată fără drepturi pentru că a mers la școală”, am semnalat posibila încălcare a art. 50 din Constituția României, referitor la protecția persoanelor cu handicap. Potrivit articolului, *caz revoltător în orașul Căzănești. O tânără de de ani, diagnosticată cu , nu poate beneficia de indemnizația de handicap din cauza faptului că a mers la școală. La finalul celor 10 clase pe care le-a urmat, tinerei i-a fost oferită o diplomă de studii. Autoritățile invocă faptul că documentul eliberat de unitatea de învățământ unde a frecventat cursurile demonstrează că boala de care suferă nu este atât de gravă încât să aibă nevoie de sprijinul statului. În schimb, familia susține că tânăra nu știe să scrie sau să citească. Singura șansă de a rezolva această problemă rămâne instanța de judecată¹.*

Din examinarea legislației în vigoare constatăm că, baza legală este reprezentată de dispozițiile art. 50 din Constituție referitoare la drepturile persoanelor cu dizabilități, respectiv de dispozițiile Ordinului nr. 762/2007 al Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse

¹ Articolul complet poate fi citit la <https://www.independentonline.ro/2021/11/16/Tanara-cu-probleme-psihice-lasata-fara-drepturi-pentru-ca-a-mers-la-scoala-24019>

privind aprobarea criteriilor medico-psiho-sociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap², Hotărârea nr. 430/2008 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap³, respectiv Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap – Republicată⁴.

În scopul verificării dacă a fost încălcat sau nu dreptul persoanei cu dizabilități menționate în articol, instituția Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Slobozia, a efectuat, ca urmare a aprobării sesizării din oficiu, demersuri scrise către Primăria Căzănești – Serviciul Public de Asistență Socială și DGASPC Ialomița.

Prin adresa nr. 22110/09.12.2021, înregistrată la BT Slobozia sub nr. 414/14.12.2021, DGASPC Ialomița a formulat următoarele răspunsuri la solicitările noastre:

Nu se confirmă situația prezentată în mass-media, cauza neîncadrării nefiind faptul că aceasta a fost la școală, ci lipsa actelor medicale de debut, înainte de vârsta de ani, așa cum se menționează în criteriile medicale.

A fost depus dosarul complet⁵. Evaluarea complexă efectuată de Serviciul de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulte cu Handicap (SECPAH) s-a făcut strict pe analiza documentelor depuse (trimise în format electronic de către Primăria Orașului Căzănești), datorită situației pandemice dată de SARS-COV 2.

Criteriile pe baza cărora se face încadrarea/neîncadrarea în grad și tip de handicap sunt precizate în Ordinul nr. 762/31.08.2007 al MMFES și Ordinul nr. 1992/ 19.11.2007 al MSF, cu modificările și completările ulterioare, în cazul numitei (tânăra despre care s-a scris în articol), cap. I-I-I, fapt menționat pe certificatul de neîncadrare la punctul II.

O diplomă de studii de 10 clase (8 clase Școala Gimnazială + 2 clase la Școala Profesională) reprezintă o dovadă a faptului că persoana în cauză nu a prezentat tulburări de natură psihică/mentală care să o împiedice să efectueze 10 ani de cursuri într-o școală normală și nu o școală specială.

² Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 885/27.02.2007

³ Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 339/01.05.2008

⁴ Art. 85. (1) Persoanele cu handicap beneficiază de drepturile prevăzute la art. 6 pe baza încadrării în grad de handicap, în raport cu gradul de handicap. (2) Încadrarea în grad și tip de handicap a copiilor cu handicap se face de comisia pentru protecția copilului. (3) Încadrarea în grad și tip de handicap a adulților cu handicap se face de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare comisie de evaluare.

Art. 87 (1) Comisia de evaluare are următoarele atribuții principale: a) stabilește încadrarea în grad și tip de handicap și perioada de valabilitate a certificatului, după caz, data ivirii handicapului, orientarea profesională a adultului cu handicap, pe baza raportului de evaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă.

⁵ În accepțiunea Comisiei de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulte cu Handicap Ialomița, dosarul este complet potrivit dispozițiilor art. 6 din Hotărârea de Guvern nr. 430/2008, dar din acestea nu reiese debutul bolii în copilărie.

este o afecțiune caracterizată prin anumite limitări în funcționarea mentală și în abilitățile de comunicare, îngrijirea propriei persoane și în abilitățile sociale. Criteriile de diagnostic conform sunt următoarele: a) funcționarea intelectuală generală semnificativ sub medie; b) dificultăți semnificative în funcționarea adaptivă în cel puțin două din următoarele domenii: comunicare, autoîngrijire, familie, aptitudini sociale/relații interpersonale, uz de resursele comunității, autoconducere, aptitudini școlare, ocupație, timp liber, securitate; c) debut înainte de vârsta de 18 ani.

În cazul domnișoarei , nu există evaluare efectuată până în anul 2021, dar există fișa de consultații de la medicul de familie, în care nu este menționat diagnosticul de . În fișa de consultații de la medicul de familie, la examenele de bilanț, apar următoarele mențiuni cu privire la stare de sănătate a persoanei în cauză, în sensul că a fost sănătoasă clinic la toate presupusele examene ale medicului de familie, cu excepția anului 2017, când, la vârsta de de ani a fost diagnosticată cu .

În plus conform evaluării psihologice efectuate în anul 2021 obținut, ar semnifica un care nu ar putea trece neobservat de către medicul de familie și nici la înscrierea la cursurile unei școli normale.

Nu se poate ca să fie diagnosticat după ani, în situația de față, în condițiile în care, numita a fost văzută de medicul de familie cât a fost minoră, iar diagnosticul nu a fost menționat în fișă. Pot exista situații, când o persoană nu este asigurată, nu are medic de familie, sau este neglijată de familie, dar în cazul de față, nu se pun problema.

Prin adresa nr. 7162/06.12.2021, înregistrată la Biroul Teritorial Slobozia sub nr. 428/16.12.2021, Primăria localității Căzănești, au trimis următorul răspuns:

Situația familială a lui era cunoscută la nivelul primăriei din luna februarie 2021, deoarece mama acesteia a făcut o sesizare verbală. Au fost efectuate mai multe vizite la locuința tinerei.

La efectuarea anchetei sociale din acea perioadă, s-a constatat că tânăra nu era comunicativă însă putea urma o instrucțiune simplă ce putea fi îndeplinită atunci și în acel loc, uneori era irascibilă, necesita multă atenție și avea nevoie de un mediu stabil emoțional.

În ceea ce privește situația domnișoarei familia a fost consiliată, îndrumată și sprijinită de primărie pentru a fi internată la Spitalul

județul Călărași, deoarece aceasta nu avea asigurare medicală și necesita diagnosticare și tratament de specialitate. a fost spitalizată în perioada

. Diagnosticul la externarea din unitatea medicală sus-menționată a

fost ”

Și tatăl numitei _____ a fost diagnosticat cu _____ cu asistent personal și a beneficiat de indemnizația lunară pentru persoana cu handicap gradul grav acordată prin dispoziție a primarului.

La data de 14.12.2021, reprezentanții compartimentului de asistență socială s-au deplasat la domiciliul familiei unde au constatat că tânăra a fost la fel de necomunicativă, refuză să se implice în activitățile gospodărești, preferă vizionarea TV, a refuzat să citească, însă și-a scris numele.

Legislația relevantă în cauză este reprezentată de:

- dispozițiile art. 50 din Constituție referitoare la protecția persoanelor cu handicap;
- dispozițiile Ordinului nr. 762/2007 al Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse privind aprobarea criteriilor medico-psiho-sociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap⁶;

- Hotărârea nr. 430/2008 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap⁷;

- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap – Republicată⁸.

Față de cele prezentate, putem concluziona următoarele:

Analizând actele și lucrările dosarului, constatăm că situația domnișoarei _____ este una care durează de un timp suficient de îndelungat și greu de înțeles de ce autoritățile nu s-au sesizat. În acest sens, se poate reține că, încă din copilărie, situația școlară a acesteia a fost una slabă iar nota la purtare a fost scăzută în mai mulți ani de studiu. Din analiza acestui element de fapt, se desprinde concluzia că aceasta avea evidente probleme de adaptare și deranja activitatea didactică și de învățare.

⁶ Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 885/27.02.2007

⁷ Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 339/01.05.2008

⁸ Art. 85. (1) Persoanele cu handicap beneficiază de drepturile prevăzute la art. 6 pe baza încadrării în grad de handicap. În raport cu gradul de handicap. (2) Încadrarea în grad și tip de handicap a copiilor cu handicap se face de comisia pentru protecția copilului. (3) Încadrarea în grad și tip de handicap a adulților cu handicap se face de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare comisie de evaluare.

Art. 87 (1) Comisia de evaluare are următoarele atribuții principale: a) stabilește încadrarea în grad și tip de handicap și perioada de valabilitate a certificatului, după caz, data ivirii handicapului, orientarea profesională a adultului cu handicap, pe baza raportului de evaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă.

Deși actele trimise de către medicul de familie relevă aparent o stare de sănătate bună a persoanei în cauză, nu se poate să nu surprindă/ sau să se fi reținut de către acesta vârsta de   de ani. Totodată, problema se pune și în alt mod: este posibil ca părinții lui   (provenind din mediul rural, fără venituri nici măcar medii și fără studii aprofundate, tatăl cu handicap grav) să nu fi dus minora la control medical în fiecare an. Deși prima evaluare   a fost în anul 2021 (dusă la consult medical de sora acesteia, iar nu de către părinți), având în vedere cele de mai sus (note mici la purtare, situația școlară greoaie,   la vârsta de   de ani), se poate concluziona că persoana în cauză a avut probleme de mai mult timp, din păcate nediagnosticate (diagnosticul la prima evaluare '   din viața ei fiind de "

).

Potrivit dispozițiilor art. 6 din Hotărârea de Guvern nr. 430/2008 din 16 aprilie 2008 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap:

(1) Exercițarea atribuțiilor privind informarea adultului cu handicap sau a reprezentantului legal al acestuia cu privire la măsurile de protecție stabilite, potrivit art. 2 lit. f), se realizează prin secretariatul comisiei de evaluare. Informațiile privind modalitatea de încadrare în grad de handicap pot fi obținute de la secretariatul comisiei de evaluare de orice persoană fizică sau juridică interesată.

(2) Cererea-tip de evaluare complexă în vederea încadrării în grad de handicap se întocmește potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 4.

(3) Cererea-tip de evaluare complexă poate fi obținută de pe site-urile direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, denumite în continuare DGASPC, de la DGASPC, primăria de domiciliu sau din alte surse.

(4) Documentele necesare în vederea evaluării complexe sunt următoarele: a) cerere-tip de evaluare complexă, întocmită potrivit alin. (2); b) copie de pe documentele de identitate; c) documente medicale; d) ancheta socială efectuată de serviciul social specializat din cadrul primăriei în a cărei rază are domiciliul sau reședința persoana cu handicap, potrivit modelului-cadru prevăzut în anexa nr. 6.

(5) Documentele medicale menționate la alin. (4) lit. c) sunt: a) referat privind situația medicală prezentă, întocmit de medicul specialist; b) scrisoare medicală-tip de la medicul de familie, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 5, numai în situația primei prezentări la

serviciul de evaluare complexă; c) investigații paraclinice solicitate de serviciul de evaluare complexă.

Criteriile medico-psiho-sociale de diagnostic pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap, referitoare la retardul mental/întârzierea mintală sunt următoarele: Criterii de diagnostic

A. funcționarea intelectuală generală semnificativ submedie;

B. dificultăți semnificative în funcționarea adaptativă în cel puțin două din următoarele domenii: comunicare, autoîngrijire, familie, aptitudini sociale/relații interpersonale, uz de resursele comunității, autoconducere, aptitudini școlare, ocupație, timp liber, sănătate, securitate;

C. debut înainte de vârsta de 18 ani.

Ceea ce dorim să evidențiem este diferența dintre lipsa actelor medicale care să confirme un debut al bolii din copilărie și debutul efectiv al bolii, acesta fiind singurul motiv care a stat la baza respingerii cererii de încadrare în grad de handicap.

Celelalte documente justificative nu au fost luate în considerare și, deși exista în speța de față o situație atipică, **reprezentanții Comisiei de încadrare în grad de handicap nu au considerat necesară evaluarea prin prezență fizică a numitei invocând pandemia SARS COV2.**

Așadar, Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Ialomița nu a respectat dispozițiile art. 6 alin. (7) din Metodologia din 2008 privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, care stipulează că: *Serviciul de evaluare complexă verifică și analizează dosarul persoanei solicitante, care trebuie să conțină documentele prevăzute la alin. (4), și, în termen de 5 zile lucrătoare, comunică persoanei în cauză data planificată la care aceasta urmează a se prezenta în vederea evaluării; în cazul unui dosar incomplet, solicită completarea dosarului cu documentele necesare.*

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. (1), art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional al acestei instituții și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

Către Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Ialomița din cadrul Consiliului Județean Ialomița, pentru ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, pentru respectarea mai ales a art. 6 alin. (7) din Metodologia din 2008 privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap și a art. 50 din Constituția României, **să dispună cu celeritate măsuri în vederea reevaluării efective a numitei asigurându-se prezența fizică a acesteia, pentru a se putea constata în mod direct dacă suferă de vreo afecțiune susceptibilă a fi încadrată în grad de handicap.**

Doamna director al Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Ialomița va informa Instituția Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile cu privire la însușirea recomandării.

Avocatul Poporului

Renate Weber

